

ทศนะวิจารณ์

ktopinion@nationgroup.com

วันอังคารที่ 13 สิงหาคม 2556

มองมุมใหม่

● **รศ.ดร.พสุ เดชะรินทร์**

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
pasu@acc.chula.ac.th

การเปลี่ยนแปลง

ของวิชาชีพต่างๆ

สปดาร์ที่ผ่านมานอกเหนือจากข่าวการเมืองในประเทศแล้ว ข่าวทางธุรกิจที่น่าสนใจ
ข่าวหนึ่งในต่างประเทศคือการที่ **Jeff Bezos** CEO ของ Amazon เข้าไปซื้อกิจการ
หนังสือพิมพ์ **Washington Post** ซึ่งถือเป็นสถาบันทางด้านสื่อสารมวลชนที่เก่าแก่และน่าเชื่อถือ
ถือแห่งหนึ่งของสหรัฐอเมริกา ณ ขณะนี้อาจจะยังบอกไม่ได้ว่าหน้าหรือรูปโฉมของ Washington
Post จะเปลี่ยนไปอย่างไร แต่การเข้าซื้อกิจการในครั้งนี้ประกอบกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของ
ปัจจัยต่างๆ ที่ทวีความรุนแรงและสำคัญมากขึ้นตลอดเวลา **ทำให้เราเริ่มเห็นและตระหนักได้**
แล้วจะครับว่า วิชาชีพต่างๆ ที่ดำรงอยู่มาอย่างมั่นคงอาจจะต้องเริ่มเปลี่ยนไปครับ

ที่ผมหมายถึงวิชาชีพที่ดำรงอยู่มาอย่างยาวนานและมั่นคงนั้น ท่านผู้อ่านลองนึกถึงวิชาชีพ
ต่างๆ อาทิเช่น ครู (ที่มีมาก่อนคริสตกาล) หรือ แพทย์ (ที่มีมาก่อนยุคประวัติศาสตร์) หรือ
นักหนังสือพิมพ์ (ที่มีมาตั้งแต่ปี 1400) หรือ นักบัญชี (ที่วิชาชีพบัญชีเริ่มมีมาอย่างจริงจังตั้งแต่
สมัย Renaissance) วิชาชีพต่างๆ เหล่านี้ถือเป็นวิชาชีพที่เก่าแก่และมีมานานเป็นร้อยเป็นพันปี
ประเด็นสำคัญคือจากแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่กำลังเกิดขึ้นในปัจจุบันจะทำให้รูปแบบ
และการดำเนินงานของวิชาชีพเหล่านี้เปลี่ยนแปลงไปอย่างไร

การที่จะเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจไม่เพียงพอ ความรอบรู้ในหลายๆ วิชาชีพ กลายเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับอนาคต

จริงอยู่จะรับว่าการเปลี่ยนแปลงในวิชาชีพต่างๆ นั้นคงไม่ได้เป็นไปในลักษณะพลิกจากหน้ามือเป็นหลังมือ หรือเปลี่ยนแปลงในทันที แต่ผมเชื่อว่าการแสวงหาการเปลี่ยนแปลงต่างๆ หรือ ที่เราเรียกว่า **Megatrends** ย่อมต้องส่งผลต่อผู้ที่ประกอบวิชาชีพต่างๆ เหล่านี้ไม่มากก็น้อย การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่สำคัญหรือที่เราเรียกว่า **Megatrends** นั้นก็มีหลายสำนักหรือหน่วยงานที่ออกมาพยากรณ์กันไว้ครับ ส่วนตัวผมเองที่คิดว่าจะส่งผลกระทบต่อการทำงานในวิชาชีพต่างๆ นั้นก็มีหลายประการ อาทิเช่นเรื่องของเทคโนโลยีที่กำลังเปลี่ยนแปลงและพลิกโฉมในหลายๆ วิชาชีพ การที่ซีอีโอของ Amazon เข้ามาซื้อสื่อเก่าอย่าง Washington Post นั้น สาเหตุหนึ่งก็มา

จากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีและพฤติกรรมผู้อ่าน ที่ทำให้วงการหนังสือพิมพ์ทรุดตัวและหลายๆ สำนักต้องปิดตัวหรือปรับเปลี่ยนรูปแบบธุรกิจตัวเองไป

ผมลองหันมามองดูใกล้ๆ ตัวอย่างวิชาชีพบัญชีก็น่าจะน่าครี ครั้นที่คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ เราผลิตบุคลากรในวิชาชีพบัญชีออกไปปีละไม่ต่ำกว่า 200 คน สิ่งหนึ่งที่เราพบคือจากกระแสการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทำให้ทักษะในวิชาชีพของนักบัญชีรุ่นใหม่ต้องเปลี่ยนไปตั้งแต่อดีตมาเรามีความเข้าใจว่านักบัญชี ควรจะเป็นผู้ที่สามารถอยู่กับตัวเลขได้ (อย่างน้อยไม่เห็นตัวเลขเยอะเยอะ แล้วเป็นลม) มีความละเอียดรอบคอบ เป็นผู้ที่ช่างสังเกต อีกทั้งยังควรเป็นผู้ที่มีความขยัน อดทน และมุ่งมั่น

จริงอยู่ที่คุณสมบัติต่างๆ ข้างต้นยังคงต้องมีอยู่ในนักบัญชี แต่จาก **Megatrends** ต่างๆ ทำให้กับนักบัญชีในอนาคตไม่สามารถที่จะเป็นผู้ที่เพียงแต่รู้จักในวิชาชีพของตนเท่านั้น (จริงๆ ไม่ใช่แต่เฉพาะนักบัญชีหรือครี) แต่ความรู้กว้าง และความสามารถในการผสมผสานระหว่างสิ่งที่รู้ลึกเข้ากับสิ่งที่รู้กว้างเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ กลายเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญสำหรับทุกวิชาชีพที่ที่น่าสนใจคือมีกระแสที่ว่าในอนาคตการที่จะเชี่ยวชาญแต่เฉพาะในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอาจจะไม่เพียงพอแล้ว **Trans-Disciplinarity** หรือความรอบรู้ในหลายๆ วิชาชีพหรือศาสตร์กลายเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับอนาคต

จากกระแส **Megatrends** ในเรื่องของ การแพร่กระจายของความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้อย่างรวดเร็ว ก็ทำให้กับนักบัญชียุคใหม่ต้องเปลี่ยนไป นักบัญชี (รวมทั้งวิชาชีพอื่นๆ) จะไม่สามารถอยู่แต่เฉพาะในศาสตร์หรือวิชาชีพของตนเองได้ ทักษะในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดเวลาเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนรู้ในสิ่งที่ใหม่และไม่คุ้นเคย

จริงๆ ยังมีอีกหลาย **Megatrends** ที่จะส่งผลกระทบต่อวิชาชีพต่างๆ นะครับ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ **Green Economy** หรือ **Emerging New Customers** หรือ ความสำคัญของภาคราชการ หรือความเชื่อมโยงของเศรษฐกิจต่างๆ และปัจจุบันองค์กรวิชาชีพต่างๆ ก็ได้หันมาให้ความสนใจต่อการพัฒนาบุคลากรในวิชาชีพของตนเองให้พร้อมที่จะรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ตัวอย่างเช่น สมาคมนักบัญชี ก็กำลังจะจัดงานประชุมกับนักบัญชีทั่วประเทศ (ครั้งที่ 19) ในเรื่อง **"2020s Where We Are? บทบาทของนักบัญชีในทศวรรษหน้า"** ในช่วงปลายปีนี้ เพื่อนำเสนอให้เห็นถึงบทบาทของวิชาชีพบัญชีในทศวรรษหน้า (ติดตามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ www.fap.or.th)